

DE STRIJD OM DE TOEKOMST VAN DE SINT LUCIAKERK TE RAVENSTEIN

1. Inleiding

Begin juni 2020 vaardigde bisschop De Korte van het bisdom 's-Hertogenbosch een decreet uit waarbij de Sint Luciakerk te Ravenstein per 1 juli 2020 aan de eredienst wordt onttrokken. Dat geschiedde op verzoek van de pastoor, gezeteld te Schaijk. Inmiddels zijn we twee jaar verder en heeft het decreet nog niet het gewenste resultaat opgeleverd. De kerk is weliswaar verkocht maar de eigendomsoverdracht kan om meerdere redenen, nog niet geschieden. Zoals dat in een vestingstad be- taamt, bieden de poorters fel verzet. Wat is hier aan de hand?

2. Katholiek erfgoed

Het betreft geen doorsnee kerk maar een

unieke barokke kerk, tot stand gekomen in 1735. In die tijd zuchtte het noordelijk deel van Brabant onder de calvinistische Hollandse knoet. Godsdienstvrijheid bestond daar niet. Echter wel in Ravenstein. De stad was de hoofdstad van het Land van Ravenstein, een enclave onder bewind van de machtige katholieke Duitse keurvorst van Pfalz-Neuburg. De godsdienstvrijheid maakte het mogelijk vanaf 1729 via een loterij in de verre omgeving geld op te halen voor de bouw van een nieuwe katholieke Sint Luciakerk.

Die loterij was zo'n groot succes dat de kerk reeds in 1735 kon worden ingewijd door de bisschop van Luik en dat het Loterijfonds Ravenstein na bijna 300 jaar nog in volle glorie bestaat. En dat Loterijfonds

(thans een stichting) verdedigt de kerk thans te vuur en te zwaard tegen de dreigende verloedering.

3. Dreigende verloedering?

Jazeker! De Sint Luciakerk is een katholieke kerk en het sacrale karakter is er dus wezenlijk mee verbonden. Maar het is sowieso hoogwaardig cultureel erfgoed, ingebed in een bijzondere staatkundige geschiedenis. Aantasting van het een en/of het ander is verloedering. Commerciële exploitatie, hoe onschuldig en begripvol ook gepresenteerd, werkt die verloedering onherroepelijk in de hand. Papier is geduldig. De tijd doet het sloperswerk.

De gevaren zijn actueel sinds de kerk in

juni 2020 tezamen met de grote pastorie en de ruime tuin werd verkocht aan ondernemers. De kerk werd daarbij door hen op de koop toe genomen, hetgeen een enorme korting op de prijs van de pastorie opleverde.

4. De tijdgeest

Zeker, de tijdgeest zit niet mee als men ten strijde trekt voor een kerk als sacraal en cultureel erfgoed. Maar moet de cultuurvriend dan het hoofd buigen voor ordinaar materialisme en de waan van de dag? Voor de Sint Luciakerk kan slechts eenmaal gevochten worden. Het is nu of nooit. Waarmede uiteraard niet is gezegd dat de kerk ook in de nieuwe tijd alleen voor de eredienst en devotie gebruikt mag worden. De kerk kan zeer wel worden bestemd voor waardig nevengebruik, zoals beschaafde concerten en tentoonstellingen. Ook voor het 'relitoerisme' kunnen de deuren wijd open staan. Voor een soort partycentrum is echter geen ruimte.

5. Het juridisch strijdtoneel

De juridische strijd om de Sint Luciakerk speelt zich af op twee fronten. Aan het ene worden de spelregels bepaald door het canonieke (kerkelijk) recht, aan het andere door het civiele (Nederlandse) recht.

Canoniekrechtelijk wordt gestreden tegen het decreet van de bisschop. Het kerkelijk recht eist 'ernstige redenen' om een kerk aan de eredienst te onttrekken. Daartoe dienen door de pastoor de nodige gegevens te worden aangeleverd. Het enkele feit dat de parochianen het laten afweten

of dat er te weinig pastores zijn, is niet toereikend. Het kostenprobleem is reëel maar zou in ons geval zijn opgelost als het Loterijfonds de kans had gekregen de kerk in eigendom over te nemen. Het heeft zich daartoe reeds in 2019 bereid verklaard. Er werd daartoe zelfs een intentieovereenkomst gesloten, Maar op achterbakse wijze is de deur dicht gegooid om de ondernemers binnen te laten. Het vereiste overleg met de Ravensteinse gemeenschap over de voorgenomen onttrekking aan de eredienst heeft niet plaatsgevonden. De zaak wordt thans beoordeeld door de Apostolische Signatuur te Rome. Zo lang de procedure loopt, wordt het decreet van de bisschop niet van kracht. Civielrechtelijk is de zaak ook boeiend. De onderhandelingen die de parochie voerde met het Loterijfonds waren in 2019 in dermate vergaand stadium dat de parochie zich niet meer mocht terugtrekken. Dat dit toch eenzijdig geschiedde, is onrechtmatig. Inmiddels heeft het Loterijfonds beslag gelegd op de kerk en de civiele rechter om een oordeel gevraagd.

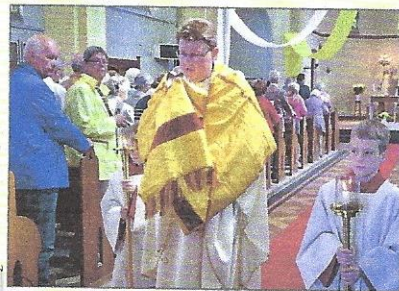
6. Droevig

Het is zeer droevig dat de strijd om de Sint Luciakerk te Ravenstein met deze hevigheid gevoerd moet worden. Tot enig fatsoenlijk overleg om dit te voorkomen, was noch de parochie noch het bisdom bereid. De Sint Luciakerk kan zichzelf niet verdedigen. Dus doet het Loterijfonds het. Tot de laatste snik.

Martin Jan van Mourik,
voorzitter Stichting
Loterijfonds Ravenstein

NA SLUITING KERK BIEST-HOUTAKKER

Antonius' geloofsgemeenschap verzorgt diensten in dorpshuis

In 2013 het jaar dat de Antonius van Paduakerk 100 jaar bestond, werd de deur van de kerk gesloten. Voor betrokken inwoners uit deze kleine kern overigens niet geheel onverwacht.

In 2011 was al een groepje mensen opgestaan met het idee om zelf vieringen en samenkomsten te gaan organiseren.

En met succes want sinds 2013 worden er al tweewekelijkse bijeenkomsten georganiseerd in de in de podiumzaal van dorpshuis 't Gebint. De vieringen worden los van grotere bijzondere vieringen in principe gehouden op zondagmorgen om 10:00 uur. Die vieringen zijn gestoeld op het katholieke kerkelijk jaar. Als voorgangers van de diensten worden leken als vrijwilligers ingezet. Zo is de mogelijkheid geschapen om in de eigen kern samen vieringen gelovig te kunnen verzorgen.

Buurten

Na afloop wordt er onder het genot van een kop koffie of thee nagepraat. "Het is dan echt één familie. Iedereen heeft het dan naar zijn zin en er wordt zeker nog een uur na de viering samen gebuurt.", aldus mede-initiatiefnemer Cees van Hoof van de Antonius' geloofsgemeenschap. In het oude kerkgebouw aan de Biestsestraat zullen overigens in de toekomst woningen gerealiseerd gaan worden.

